

BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

1091

23.05.2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bitlis şehrinin hak ettiği tarihi değerini bulabilmesi, büyük bir Kasaba görünümünden kurtulması, tarihi eserlerin ve tarihi Bitlis evlerinin tamamının belirlenmesi, bakım onarım çalışmalarının yapılması, kaçak kazıların engellenebilmesi, tehlike arz eden yerlerin yıkılması veya tamamen onarılması, tamamen yıkılan tarihi Bitlis evlerinin tespit edilip koruma alanından çıkarılması, tarihi eserlerimize, tarihimize sahip çıkabilmek ve tarihi eserlerimizi kaderlerine terk etmemek için alınacak önlemlerin yapılabilmesi amacı ile Anayasanın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Hüsamettin ZENDERLİOĞLU

Bitlis Milletvekili |

GEREKÇE

Bitlis ilimiz Türkiye'nin en eski yerleşim yerlerinden biri olan, geçmişi M.Ö 5000 ile 7000 tarihleri arasına dayanan tarih boyunca çeşitli kültürlerle, birçok medeniyetlere ve uygarlıklara ev sahipliği yapmış bir şehirdir. Bitlis; özgün mimarisi ile dikkatleri üzerine çeken, tarihi, coğrafi, kültürel ve dini açıdan Türkiye'nin özgün ve sayılı kentlerinden biridir. Bitlis 17, 18 ve 19. yüzyıllarda bölgenin kültür ve sanat merkezi olmuştur. Dönemin medrese, cami, külliye, han, hamam gibi yapıları bugün ilin geçmişteki o parlak döneminin delili olarak bazıları ayakta durmaktadır. Taşı toprağı havası ve bütün ihtişamı ile baştanbaşa tarih kokan Bitlis, birçok tarihi eseri harap edilmiş birçok tarihi eseri tahrip edilmiş, birçoğu da orijinalliğini kaybetmiştir. 20 veya 30 yıl geriye bakılıp, bu gün ile kıyaslama yapıldığı zaman Bitlis'te büyük ölçüde yapılan bir betonarme yapılaşma bulunmamaktadır. Türkiye'de, başka bir coğrafi alanda eşine rastlanmayan tarihi Bitlis evleri önceki yıllarda sayıları binlerle ifade edilmekte idi. 1980 yılından bu yana 234 adet sivil mimarlık örneği tescil edilerek, koruma altına alındığını, bu koruma altına alınan yerlerin 36 adet tescilli ev deprem ve iklim koşulları nedeni ile ağır hasarlı olduğu Kültür Bakanlığı tarafından bildirilmiştir. Ancak 1980 yılından bu yana 234 adet korunabilmiş, diğer tarihi yerler ise kaderine terk edilmiştir. Yapılan çalışmalar sahip olduğu değerlerin gün yüzüne çıkarılması konularında hak ettiği değerin karşılığını bulamamıştır. Yılların verdiği hızlı göç ve değişen yaşam tarzları yüzünden birçok aile yaşadıkları tarihi evleri boşaltarak ya kaloriferli evlere ya da kenti terk ederek batı metropollerine taşınmıştır. Ağır kış koşullarının yarattığı fiziki etki, tarihi yerlere sahip olan kişilerin ekonomik şartlarının olumsuzluğu, define arama, kaçak kazılar ve kaçak yapılar sonucunda tarihi yerlerin büyük hasar görmesi, ilgili kurumların tarihi yerleri koruma altına alarak veya sit alanı ilan ederek birçok yerde çalışma yapmaması ve çalışma yapılmasına izin verilmemesi, Özellikle Bitlis şehir merkezinde, çarşı merkezinde araçların kullandığı yollar üzerinde, insanların sıkça kullandığı yaya yolları üzerinde bulunan tarihi yapıların restore edilmeyerek tehlike arz etmesi, Bitlis şehir merkezini aşırı derecede bakımsız insanları korkutan ve endişeye düşüren yapılar, Bitlis ilini büyük bir Kasaba gibi göstermektedir. 234 sivil mimarlık örneği tescil edilmesine karşın çok daha fazla tarihi mimariye sahip olan Bitlis'te sivil mimarlık örneği gösteren birçok evin bakımı yapılmamakla birlikte ev sahiplerinin de müdahale etmesine ve tarihi evlerini restore etmesine izin verilmemiştir. Ancak koruma altına alınmasına rağmen sadece bir duvarı kalan ve diğer her yeri virane ve yıkık olan birçok tarihi ev bölgede yaşayan vatandaşları tehlikeye sokmakta, önceki yıllarda yol üzerinde bulunan tarihi bir yapının yıkılması sonucu hayatını kaybedenlerin olması, bölgede yaşayan insanlarımızı endişelendirmektedir. Koruma altında olduğu için hiçbir çalışma, restorasyon, onarım veya yıkım yapılamamakta ve tarihi evleri yıkılmaya yüz yüze bırakılmaktadır.

Bitlis şehrinin hak ettiği tarihi değerini bulabilmesi, büyük bir Kasaba görünümünden kurtulması, tarihi eserlerin ve tarihi Bitlis evlerinin tamamının belirlenmesi, bakım onarım çalışmalarının yapılması, kaçak kazıların engellenebilmesi, tehlike arz eden yerlerin yıkılması veya tamamen onarılması, tamamen yıkılan tarihi Bitlis evlerinin tespit edilip koruma alanından çıkarılması, tarihi eserlerimize, tarihimize sahip çıkabilmek ve tarihi eserlerimizi kaderlerine terk etmemek için alınacak önlemlerin yapılabilmesi amacı ile Anayasanın 98'inci

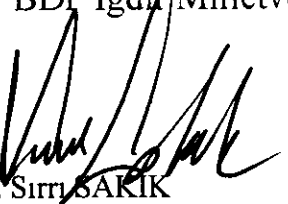
İç Tüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması için gereğini arz ve teklif ederiz.

1. Pervin BULDAN
BDP Iğdır Milletvekili

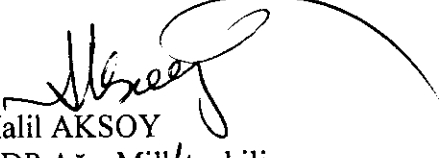
2. Hasip KAPLAN
BDP Şırnak Milletvekili

3. Sırrı SARIK
BDP Muş Milletvekili

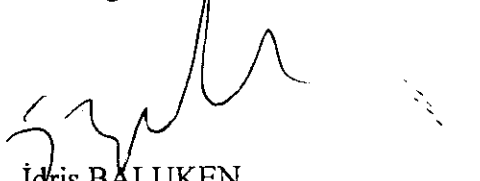
4. Murat BOZLAK
BDP Adana Milletvekili

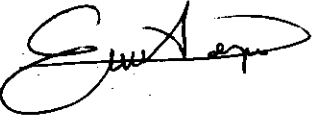
5. Halil AKSOY
BDP Ağrı Milletvekili

6. Ayhan KATATA
BDP Batman Milletvekili

7. İdris BALUKEN
BDP Bingöl Milletvekili

9. Emine AYNA
BDP Diyarbakır Milletvekili

10. Nursel AYDOĞAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

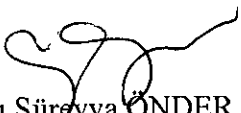
11. Altan TAN
BDP Diyarbakır Milletvekili

12. Adil KURT
BDP Hakkari milletvekili

13. Esat CANAN
BDP Hakkari milletvekili

14. Sırrı Süreyya ÖNDER
BDP İstanbul Milletvekili

15. Sebahat TUNCEL
BDP İstanbul Milletvekili

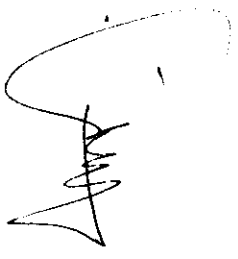
16. Mülkiye BIRTANE
BDP Kars milletvekili

17. Errol DORA
BDP Mardin milletvekili

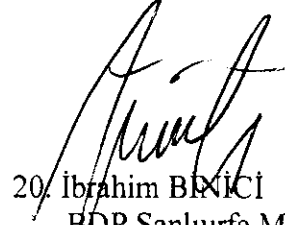
18. Ertuğrul KÜRKÇÜ
BDP Mersin Milletvekili

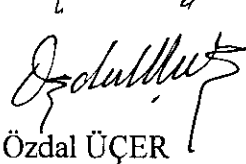
19. Demir ÇELİK
BDP Muş Milletvekili

21. Nazmi GÜR
BDP Van Milletvekili

20. İbrahim BİNCİ
BDP Şanlıurfa Milletvekili

22. Özdal ÜÇER
BDP Van Milletvekili

23. L. Jank
Bağımsız Diyarbakır
Milletvekili